

„Edinost“

knjiga enkrat na dan, razen nedelj in
raznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 34 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 3 kron

Naročnino je plačevati naprej. Na na-
ročilo brez priložne naročnine se oprava
ne pira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
srežene številke po 6 stotink (3 evč.);
izven Trsta pa po 8 stotink (4 evč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petito. Za več-
kratno naročilo s primernim popustom
Poslana, osmrtnice in javne zabave do-
mači oglasi itd. se računajo po pogodbi

Velj dopisi naj se pošiljajo uredništvu
Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo
Kopirani se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema upravljalstvo. Naročnino in oglaš-
je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v
ulici Carintia št. 12. Upravljalstvo, in
sprejemanje inšervatov v ulici Molina
piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista Edinost

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Narodoslovje in politika v Avstriji.

(Dalje.)

Če se torej po narodoslovju ne da nič
opraviti, ali naj bi morda državni posku-
šali po jezikovnem sredstvu ustvariti jezikovno
jednoto? Mari naj bi se gotovi veči skupno-
sti narodov usilil jezik? Nekdaj je bila nem-
ščina državni jezik za velik del narodov v
Avstriji, na Ogrskem je pa gospodovala la-
tinščina. Če se zdej Dunajčan vozi v Požun,
ga jezi, da se mesto navzlic nemškemu obrazu
zove »Pozsony«; pa ohladi se mu nevolja,
če na nekem starem stolpu čita napis: »Re-
gnante Maria Theresia Augusta senatus po-
pulusque Posonensis renovavit«. (Za vlade
Marije Terezije slavne sta ta stolp ponovila
starešinstvo in ljudstvo Požunsko). Mažarščina
je stopila na mesto latinščine. Dokler so vlade
v Budimpešti tako modre, da tega posredo-
valnega jezika ne negujejo na škodo nemščine,
romunščine, slovenščine in drugih slovanskih
narečij, se temu ne bo upiral nihče, zlasti če
se je tak posredovalni jezik ustanovil s svo-
bodnim parlamentarnim činom
prizadetih narodov.

Zgodovina nam predločuje to čudno dej-
stvo, da se mogotei poprejšnjih časov vendar
niso trudili zaresno, da bi uničili narodne
jezike; kjer se je izvršil poskus, se je sra-
motno izjalovil, izvzemši slučaj, da so ljudi
kar pobili. To bi bil preprost način, po ka-
terem se vsa jezikovna vprašanja spravijo s
sveta. Da je grščina zavladala tako daleč po
svetu, se ni zgodilo vseh kakih jezikovnih
naredeb, ampak po svojih zakladih in učitel-
jih. Rimljani so vsem podvrženim narodom
pustili njih narodni jezik; oni so Asirce in
Zide prisilili, da so se izselili, pa raznarodili
jih niso. Tudi Angleži niso nikogar raznaro-
dili, ampak so si pridobili največje zasluge za
izpoznavanje indskega jezika in slovstva; naj
slabši sedanji dnevi politiki ne jemljejo Atri-
kancem materinega jezika!

Gališki Poljaki, praveati Slovani so pla-
volasi in imajo čudno lepe modre oči; vse
starogrško junaštvo je bilo plavalaslo in modro-

^{*)} Grščina je v tretjem in četrtem stoletju po
Kristu bila na Italijanskem cerkveni jezik in la-
tinščina se je le v tem času začela uvažati v cerkve
kakor narodni jezik. Op. prireditelja.

PODLISTEK

Vladimir.

Hrvatski spisal Avgust Šenoa, prevlel M. C-tič.

II.

»Ladislav! Tovariš! Odvezujem te od
dogovora: bodi sebi in meni gospodar!«

»Nočem.«

»Zakaj?«

»Nehal bi te spoštovati. Meni je ta tvoj
pogoj ugajal. Videl sem v tem veliko od-
ločnosti, junaštva. Pridi sama, svobodna, do
polne zavesti, do resnice. Strezni se sama,
potem boš večega spoštovanja vredna. Ako
bi te na povodu dovel do resnice, bila bi
manj vredna pred mojimi očmi.«

»Ladislave! Nikar tako! Ti veš, kaka
sem. Odnehajva od tega dogovora, pro-
sim te!«

»Ne, Klara, idi!«

»Grem. Z Bogom!«

Kake tri mesece po tem razgovoru je
stopila Klara zopet v Ladislavovo sobo ter
ga je objela strastno.

»Ladislave!«, je vskliknila, »to pot ne
prihajam kakor grešnica, kakor dolžnica, da
ti izpovem svoje grehe, to pot sem prišla,
da — — —«

»Kaj? Ti se treseš, goriš —«

oko; Poljaki in Grki se pa po drugih znakih
razlikujejo od Germanov, nego si mislijo pes-
niki in nekateri profesorji zgodovine.

V španskem alikarstvu iščemo zastoj
gotskih vzorcev, germansko kri je obnebe z
raznimi drugimi vzroki »izdivdiralo«. Fran-
coščina ima latinsko jedro, ker se keltski je-
zik do one dobe še ni povzdignil do kultur-
nega jezika, francoska plemena pa po svojih
telesnih svojstvih kažejo v galske tipe.

V Avstriji pa je to vse drugače. Tu so
se razni narodi s svojo govorico razvili v
slovstvene jezike. Dokler pruska država ne
more zabraniti, da bi iz Krakova ali iz Var-
šave ne prihajale poljske knjige na Poznanj-
sko, je vsaka misel na jezikovno ponemčenje
pomilovanja vredna absurdnost. Usilje-
vanje drugega jezika je gorostasnost. Materini
jezik, materini glas je v vseh narodih telesen
glas, telesno svojstvo, ki se upira na goltnec,
usta, ožobje in obrazno okostje, ki je v raz-
ličnih narodih različno.

»Ljudstvo raznaroditi, pomenja mu zobe
v čeljustih preobrniti! In tega ne trpi ne
Kitajec, ne Hotentot, ne Poljak, ne Čeh, in
niti Nemec sam ne. Če bi hotel kdo
pousiljevanju ptujega jezika
ustvariti nove jednote, tega bi
politiki minolih časov progla-
sili za norca, državniiki bodo-
čih dob pa za zločinskega be-
daka!«

Zato naj se to izvrši v deželah avstrij-
sko ogerske monarhije, kjer tekmuje najmanj
pet (ne več?) literarnih jezikov za čast, da bi
bili posredovalni jezik?!

Popotnik, ki zanimanjem opazuje strem-
ljenje kulturelno izbornega češkega naroda,
vidi v Pragi, Plznu in drugod, da ljudstvo
stoji s spoštovanjem pred knjigarnami, kjer
so razpostavljene slike Brožikove, Smetanine,
Dvořakove; da se v Krakovu množica zbira
okolo svojih umetniških in duševnih junakov.
Isto vidiš na Ogorskem. Pri vsem tem pa ne
pogrešaš umotvorov nemškega duha. Večidel
vseh omikancev zna dobro ali za silo nemški.
Če je Nemec kakor omikan človek prišel na
Česko in stori to, kar bi storil na Anglež-
kem, Francoskem in Italijanskem, da v na-
rodnem jeziku zahteva kupico piva ali mleka,
gane to vsakega omikanega in neomikanega
Čeha tako, da zbere vse svoje drobtinice
nemškega znanja, da bi se sporazumel z

»Da, gorim, drhtim od radosti in ve-
selja. Prišla sem, da ti izpovem, da sem —
matič.«

»Vidiš, tega ti je nedostajalo, Klara
moja«, je vskliknil Dobranič, objemši svojo
ženo strastno. »Sedaj se le boš gospodarica,
sedaj boš razvijala svoj karakter po pri-
rodi.«

In bilo je tako. Tega je manjkalo. Sedaj
je imela Klara samo jedno zabavo, jedno
skrb, svojo hčerko, ki jo je povila nekoliko
mesecev po onem srečnem sestanku. Njeno
hrepenenje se je ublažilo, njeno sree koder
da se je odprlo, in ta glasovita prvakinja mode,
ta nepremagljiva junakinja zagrebških sa-
lonov posedala je sedaj, ne vprašuj za ves
ostali svet, poleg zibke svojega deteta; na
tem mestu se je združilo vse hrepenenje
strastnega sree njenega. Klara je gledala v
to dobro dete, obkroženo svilenimi vrbcami
in čipkami, kakor amanet svojega življenja;
Klara je oboževala svojo jedinico. Že je
bilo minolo pol leta. Tedaj je dospelo nena-
doma pismo od gospe Kameničke. Ladislav
in Klara naj prideta hitro, gospodu Kleme-
niču da je slabo. Nemudoma sta pohitela k
njemu in dospela sta v skrajnem času. Star-
čeku je bilo umreti. Še je bilo časa, da je
objel hčer in zeta svojega, pa ko se je La-
dislav nagnil nad posteljo bolnega starčka,

uljudnim Nemcem. Isto se dogaja na Oger-
skem. Nemec iz vsega sveta nahaja v Av-
striji take razmere, da si ne more misliti
ugodnih; istotako je na Srbskem. Na sed-
mih velikih potovanjih in mnogih malih izle-
tih v dobi od 1875. do 1901. l. nismo doži-
veli nobanega češkega »dogodjaja«.

(Pride še.)

TRST, dne 7. febr. 1902.

**Za sporazumljenje med slovan-
skimi plemeni.** Z Dunaja smo prejeli:
Jugoslovanska omladina se svečane seje bol-
garskega akademičnega društva »Balkan« po-
zdravlja svoje tovariše v Sofiji, v Belemgradu,
Ljubljani, Gradcu, želé, da se skoro
sporazumejo naša plemena in
da bo od Trsta do Carigrada vla-
dala samo jedna duša.

Teh. Teodorof m. p. cand. med. Dimitrijevič
za Bolgare. za Srbe.

Cand. med. Mimica m. p. cand. phif. Zupanič
za Hrvate za Slovence.

Politični pregled.

V Trstu, 7. feb. 1902.

Pazin in Celje. Sinoči že kasno pod ve-
čer je prišlo do odločitve: Celje je padlo,
Pazin se je ohranil. Gledé Celja je
proračunski odsek — kakor razvidno iz po-
ročila na drugem mestu — vsprejel Stür-
gkhovo resolucijo, gledé Pazina pa je odklonil
Rizzijevo!

Pred vsem bodi pribita tu gorostasna
blamaža, ki so jo doživeli Italijani! Tako
žalostne uloge ni še z lepa igrala kaka pa-
lamentarna skupina, kakor jo je tu italijan-
ska! Nudili so palico Nemcem, da udarijo
po Slovincih, a v isti mah je padla palica
na njih same. Slepí so, zato jih tepe palica.
Da bi topli one, s katerimi bi morali, v emi-
nentnem lastnem interesu, živeti v miru in
bratstvu, se urivajo — sovražniku. A ta jim
je dal večerj breo. To je grozna lekocija, ki
so jo večerj dobili Italijani. Za nas je to si-
cer satisfakcija, ali žalostna satisfakcija, ker
nas drago stane.

Da je bilo večerj glasovanje le o Pa-
zinu, mogli bi danes pisati nekakim zado-
voljstvom. Ali glasovanje je bilo tudi o Celju.
A izid o Celju nam je udušil vsako zadovoljstvo.

mu je pošepnil le-ta, da ga Klara ni mogla
čuti:

»Ladislav, prisezi mi, da ne zapustiš
mojega deteta.«

»Prisegam«, je odgovoril Ladislav.

»Nikoli?«

»Nikoli!«

»Pa naj pride, kar hoče in kakor hoče?«

»Naj pride kar hoče in kakor hoče, pri-
segam, da je nikdar, nikdar, dokler bom živ,
ne zapustim.«

»Hvala, Ladislave!« je stisnil starček
zetu roko, pak je na ruševinah lepega nek-
danjega gospodarstva svojega izdihnil zadnji
sin svojega plemena.

Po dveh srečnih letih je Klara povila
zdravega dečka, a Dobraniču je oko sijalo,
sree cvelo. Nikoli, niti za mladih dnij, ko je
bil junak zagrebški, ni bil tako živ, toli du-
hovit, toli odločen, kakor je bil sedaj, da,
bojevit, bolj, nego kedaj. V sinu mu je za-
zelenelo zopet staro steblo njegovega plemena,
da, čutil je, da se je zopet pomladil in da
njegovo življenje velja za dve življenji.

V tisti čas mu je bilo iti v požunski
sabor. Da-si mu je bilo težko ločiti se od
žene in dece, vendar ga je živa želja vlekla
na politično bojišče, ko se je bil hud boj
med starim in novim svetom in ko je ravno
njegovi domovini imela pripasti znamenita

Celje je padlo; za to dejstvo nas Pazin ni
odškodoval. Gledé Pazina je zmagala pravica,
radi tega pa nič manj ne boli fakt, da je
gledé Celja zmagala krivica. Mi ne smemo
soditi stvari drugače, nego se stališča naše
solidarnosti. Prav umevana solidarnost pa
veleva, da se en odlomek naroda ne sme
veseliti kakoršnje si bodi pridobitve, ako v
isti hip krvavi drugi odlomek. V imenu
tako umevane solidarnosti pozivljamo vse
naše poslance, naj izvajajo konsekvence iz
včerajšnjega glasovanja. Pozivljamo jih, naj
opuste vse obzirnosti, izlasti, ker ni dvomiti,
da je bila pljuska v lice, ki smo jo prejeli
včeraj, dogovorjena med levico in vlado.

Ali kar vzbuja v nas čut zadovoljstva
in hvaležnosti, je vedenje Čehov: poslancev
in novinstva. Te energije v besedi, in tega za-
gotoviča solidarnosti z nami tudi v postopanju,
ne smemo pozabiti mi Slovenci! Čehi so po-
kazali to pot, da so res prednjaki avstrij-
skega Slovanstva! Toda o tem na drugem
mestu.

Iz proračunskega odseka. V na-
daljevanju razprave o točki »srednje šole« je
govoril večerj posl. Menger. Povdarjal je
važnost nemške kulture za Avstrijo in obža-
loval, da se ustanavljajo slovanske šole v
onih nemških mestih, ki so za Nemce naj-
dragocenejša. V teh mestih da služijo slo-
venske šole politični agitaciji, ne pa prosvet-
nim namenom. Omenil je, da je toliko drugih
slovanskih mest, v katerih bi bile one šole
koristnejše.

Posl. Vuković je obžaloval, da je
vseled Rizzijeve resolucije zopet postavljen na
dnevni red predmet, ki dokazuje, s kakimi
težavami se morajo Slovani bojevati za do-
sego svojih kulturnih potreb. O reševanju
vprašanja, katerega je spravl na dnevni red
posl. Rizzi, treba je razmotrivati tri momente:
prvič, ali je bila ustanovitev hrvatskega gim-
nazija v Istri potrebna; drugič, ali je bil
Pazin primerno mesto za ta gimnazij; in
tretjič: ali bi kazalo ta gimnazij premestiti v
kak drug kraj? Na podlagi rezultatov ljud-
skega štetja je govornik dokazal, da za 200.000
istrskih Hrvatov in Slovencev ni bilo poprej
nobene srednje šole in da se je torej ugodilo
le zahtevam pravičnosti, ko se je ustanovil
ta gimnazij. Sicer pa je posl. Rizzi lojalno
sam priznal, da imajo istrski Slovani pravico
do jednega gimnazija. Primernejšega mesta,

uloga. Da-si plemenitaš v vsem, je bil Do-
branič v teoriji liberalce, da, on je večkrat
demonstrativno povdarjal ideje moderne dr-
žave ter se je prišteval k tisti stranki, kateri
je bil pozneje voditelj Košut. Tudi v tem se
je sprl se svojimi rojaki Hrvati, ki so se v
ogorskem saboru, odbijajoči centralizatorno
smér madjarskih svobodnjakov, držali kon-
servativne stranke v Požunu. Dobranič je
postal ljubljeneec Madjarov. Vse ga je iskalo,
obletavalo, klicalo: Dobranič je postal juna-
kom požunske družbe, kazaje se povsodi ka-
valirja in trošč po kavalirski.

Ta hrup, ta vrtinec politike ni seveda
niti najmanjše manjšal ljubezni do žene in
dece, Dobranič je smatral stvar tako sveto,
da o tem ni smela pasti kaka dvomljiva be-
seda, — ali po njegovem menenju rodbinska
čutstvovanja niso sodila v javno življenje, niti
niso smela najmanj omejevati politične bo-
jevitosti. Političnega gibanja v svoji domo-
vini ni razumel, ni hotel razumeti. Ladislav
je vedno stremil za velikim, ogromnim, a
poskusi hrvatski so se mu videli premajhni,
fantastični; politika hrvatskih rodoljubov mu
je bila zoperna, ker je v njej videl izdajstvo
domačega prava, opozicijo proti idejam sto-
letja, ker je tudi menil v svojem svobodnja-
škem navdušenju, da so Hrvatje je brez-
čutno orodje kamarile. (Pride še.)

nego je Pazin, pa bi ne mogli najti, ker je to mesto v sredini Istre. Pazinska občina sama šteje 13.251 Hrvatov in 1441 Italijanov, politični okraj pazinski pa 33.371 Hrvatov in le 6703 Italijane; iz tega je razvidno, da ni nikake potrebe za premeščenje hrvatskega gimnazija iz Pazina. Govornik je potem dokazal na podlagi številk, da je ta gimnazij jako dobro obiskovan in da je tretjina učencev iz Pazinskega okraja. V Pazinu obstoji hrvatska ljudska šola, katero je ustanovil sam deželni šolski svet istrski in je dokazal s tem, da so v Pazinu hrvatske šole potrebne. Slednjič je omenil govornik, da je v tem okraju poskrbljeno tudi za laško prebivalstvo, ker v Pazinu obstoji laški deželni gimnazij. Govornik je pozivljaval člene odseka, naj glasujejo proti resolucijskemu predlogu posl. Rizzija ter za postavko za hrvatski gimnazij v Pazinu. **Resolucijski predlog posl. Rizzija za premeščenje hrvatskega gimnazija iz Pazina v kak drugo mesto je bil na to odklonjen z 26 proti 18 glasom.**

Po daljši razpravi je vsprejel odsek naslov »srednje šole« ter resolucijski predlog poročevalca Stürgkha, naj se utraktivno vsporednice celjskega gimnazija premestijo v Maribor. Ta predlog je bil vsprejet s 25 proti 22 glasom; zanj so glasovali vsi Nemci (tudi konservativni in krščansko-socialni) in Italijani; o Rizzijevi resoluciji glede premestitve pazinskega gimnazija pa so nemški konservativni in krščansko-socialni poslanci ter socialist Pernerstorfer, kakortudi Romun Lupul, glasovali se Slovani proti Rizzijevemu predlogu. — Odklonil se je nadalje resolucijski predlog, ki pozivlja vlado, naj premesti češki gimnazij iz Opave v kak drugo slovansko mesto; sprejela pa se je resolucija glede podržavljenja gimnazij v Tešinu in Frideku.

Proračunski odsek je prešel potem v razpravo o naslovu »uprava blagajne«. Glavni predmet razpravi je bila postavka o subvenciji za praško občino.

Poročevalec posl. Steinwender je stavil predlog, ki pozivlja vlado, naj čim prej predloži zakonski načrt glede saniranja deželnih in občinskih uprav. V razpravo je posegel tudi finančni minister pl. Böhm-Bawerk, ki je izjavil, da je v dosego saniranja avtonomnih uprav treba organizatoričnega postopanja. Utemeljeval je tudi potrebo subvencije Pragi, na kar se je seja zaključila.

O položaju. Enkrat že je vihar radi Celja odnesel eno ministerstvo. In zopet hoče malo Celje postati usodno za politično življenje v Avstriji. Malce, malce se je bilo jelo svetliti, a sedaj je zopet neprodorna tema, da ne veš, na kaj naletiš o prvem koraku. Kar na jeden mah je naše politično življenje zopet v polni recidivi. Tem žalostnejše je, da je to recidivo zakrivila vlada se svojim prizadevanjem, da bi le ustregla Nemcem.

Komuniké, izdan od slovenskih poslancev po znani izjavi Hartelovi, očita vladi, da je postala nezvesta svojemu lastnemu načelu — načelu, da v narodnih stvareh mora biti izključeno vsako majoriziranje, in da je narodna vprašanja reševati le v sporazumljenu udeleženi narodov — ter da je ona poslalsala situacijo.

Tudi češki listi pišejo skrajno ogorčeno in očitajo vladi, da se svojim postopanjem naravnost zasmehuje Slovence. Češki listi zahtevajo od čeških poslancev, naj podpirajo Slovence tudi v najskrajnejih korakih. »Narodni listy« zahtevajo od ministra Rezeka, naj izvaja konsekvence iz vladinega postopanja ob celjskem vprašanju in naj poda svojo demisijo! Staročeški »Hlas Naroda« pa povdarja, da je celjsko vprašanje zopet izzvalo najnevarnejšo krizo, ki požre ali vlado ali parlament.

Slovenski poslanci so bili zažugali s skrajnimi koraki, ako se Stürgkhova resolucija vsprejme. Vsi češki govorniki — izlasti pa dr. Stransky — so v proračunskem odseku slovesno izjavili, da ostanejo na strani Slovencev tudi ob skrajnih dogodkih. A ker slovenskim poslancom ni druge poti — ako nočejo postati smešni — nego da izvajajo zažugane konsekvence, utegne se res zgoditi, kar prorokuje »Hlas Naroda«! Če se ta češko-nemška solidarnost izkaže trpežno v tem ognju, izvojevan bo velikanski uspeh. V tako nečuvno postopanje je zavelo vlado le prepričanje, da s Slovenci je možno pomesti in da ni resno jemati njihovih groženj,

ker gotovo da ostanejo izolirani. O teh računih so nemški listi govorili kar naravnost. Če pa sedaj ostanejo Slovenci možje, a Čehi njim ob boku, mora priti do krize. Res je torej, da je položanje skrajno napeto, a ob enem tako zmedeno, da nikdo ne more vedeti, kaj nam prinese jutranji dan.

Italijani v — opoziciji! Včeraj že smo pod primernim naslovom »Nekaj za smeh« omenili, kako šarlatani po laških novinah slepe svojo najvno publiko, in kako — drugi šarlatani zlorabljajo nemške dunajske novine in slepe druge ljudi, ki ravno ne poznajo te laške šarlatanerie, češ, da se italijanski poslanci pripravljajo na strašno opozicijo proti vladi Körberjevi!!

Vest o tem so utihotapili tudi v »Neue Freie Presse«, z namenom, ki ga je izdal »Piccolo« v svoji — spekulativnosti, z namenom namreč, da bi mislilo italijansko ljudstvo, Bog zna kakó važno ulogo igrajo njegovi poslanci na Dunaju, kako da se svojo taktiko imponirajo vsemu svetu in kako da se ministri tresejo v strahu pred — opozicijo italijanskih poslancev. O da, tudi 18—20 mož more tirati opozicijo in celo izdatno opozicijo, ako so razmere take, kakor so ravno v našem dunajskem parlamentu. Ob takih razmerah razmerah more tudi taka mala četica vršiti pritisk in s tem dosežati uspehov. Ali v to treba dvojega. V prvoizborne taktike, ki umeje izkoristiti situacijo, kakor je v hipu. V to pa treba zopet bistrega vida in hitrega odločevanja, parlamentarne rutine, spretnosti, ker ob takih razmerah se situacija rada spreminja od hipa do hipa. — V drugo pa treba resnične volje do opozicije, kar pa je zopet možno le ob popolni nezavisnosti od onih, proti katerim se hoče tirati opozicijo!

Italijani pa nimajo ni tega ne drugega. Sijajen dokaz temu je goropadna blamaža, ki so jo včeraj doživeli na Dunaju, kakor poročamo na drugem mestu. Kadarkoli nastopajo na parlamentarni tribini, vsikdar se blamirajo smrtno. Da, imajo uspehov, ali te uspehe dosežajo edino le po zahrbtnih intrigah, s pomočjo prijateljev, po beračenju in pritiskanju kljuk na vratih raznih ministerstev in sekijskih načelnikov. A baš to jim jemlje drugi neizogibni atribut zaresne opozicijske stranke, jim jemlje sploh možnost za začetek kake resnične opozicijske akeije.

Saj smo sami videli, sami doživeli, sami opazovali. Kolikrat že so v Trstu in Poreču napovedovali skrajno opozicijo na Dunaju proti vladi! Kolikrat že smo jih videli, kako so se skrajno ogorčeni, postavljali v pozituro, da začno vihleti britko sabljo — ali kedaj še smo videli to opozicijo, kedaj še je res sekala taka sablja?! Nikoli. Italijanska opozicija je ostala le na papirju laških novin ali na kakem govorniškem odru v Trstu in Istri, in sablja, ki naj bi sekala, je ostala lepo v nožnici. Ta laška sablja pač rožlja, ali ne seče vlade!

Mi bi jih hoteli videti, da bi vsaj par mesecev dnij tirali resnično — resnično! — opozicijo! In to bi bili dolžni storiti po tolikih žuganjih. Ali ne bodo! Ne bodo, ker ne morejo. Ne morejo pa oponirati vladi, ker vsa njih politična pozicija je od — milosti iste vlade. Prosimo vas. Da hoče vlada, jim vzame lahko: v Istri 2 državnozborna mandata, dva ali celo morda tri v Trstu, enega v Gorici! Da bi vlada hotela, jim lahko čez noč poruši njihovo nadvladje v deželi, v kar ne bi jej trebalo nič drugega, nego da pošlje v Trste c. kr. namestnika, ki do-pusti, da pridejo naravne narodnostne sile do veljave, da se deležna politični moči razdeli po številnem razmerju med obema narodoma!!

Politična pozicija sedaj gospodovalne klike visi na tenki niti vladne milosti! Le rahel potegljaj od strani vlade in nit se utrže in — že bodo tu naravne posledice za njih, ki strašijo z opozicijo!

Ne, sedanjí voditelji italijanske politike v Primorju ne bodo delali resne opozicije! A če žugajo žnjo, je to le pajacada, ki utegne ugajati k večemu kakemu političnemu otroku. Ali to je res: nobeno pleme v Avstriji, nobena stranka nima toliko političnih otrok, kakor jih ima ravno italijanska v Primorju!

Tržaške vesti.

Laška blamaža. Nemci, vsaj nekateri Nemci — kolikor jih je ravno bilo potrebno

—, so v včerajšnji seji proračunskega odseka speljali ital. poslance prav pošteno na led. Italijani so bili namreč z Nemci napravili skupno zaroto proti Jugoslovanom v to, da odpravijo hrvatski gimnazij iz Pazina in slovenske oz. nemško-slovenske paralelke na celjskem gimnaziju. Italijani so obljubili Nemcem svojo pomoč za odpravo celjskega, Nemci Italijanom pa za odpravo pazinskega gimnazija. Toliko Italijani, kolikor Nemci so se že v naprej veselili te »zmage« nad Slovani. Nemcem so se nade uresničile, ne pa tako Lahom, katerim je ostal — dolg nos. Nekateri nemški poslanci so jih namreč na glasovanju za pazinsko gimnazijo pustili na cedilu. Kako plačilo so torej dobili Italijani za to, da so Nemcem pomagali proti Slovanom? Blamaža in sramota! Mi privoščamo Italijanom iz vsega srca to blamažo in ta poraz. Bodo vsaj vedeli, česa jim je pričakovati od svojih nemških zaveznikov, oziroma od svojega nezmiselnega postopanja. Ne vemo, kako so Italijani kaj zadovoljni se svojimi poslanci. Postopanje njihovo v včerajšnji seji jim ni pridobilo Nemcev, je Slované ogorčilo še bolj, a jih je tudi osmešilo pred svetom. Prepričani pa smo, da italijanskih poslancev tudi ta lekcija ne izpametuje, kakor jih niso spametovale že druge neštevilne lekcije. Njih slepa strast nasproti Slovanom jih je preveč zavela, da bi mogli trezno premišljevali o svojem položaju. Radovedni pa smo, da-li laško ljudstvo slednjič vendar sprevidi, da je njeni voditelji tirajo v pogubo?

Današnji »Piccolo« pretaka britke solze radi nemške nezvestobe:

»Bolestna in trpka je konstatacija, iz katere naj si Italijani erpijo pouk. Jasno je, da jednemu delu Nemcev so Italijani predmetom takega nasprotstva, da ne poštujemo (Nemci) koristi zveze z Italijani, niti ne dolžnosti hvaležnosti in lojalnosti.«

Potem pa žuga »Piccolo«, da »pazinstva stvar« s tem še ni zapuščena in da bodo že skrbeli v plenarni razpravi, da njihov glas za Celje ne bo poplačan na takov način!

Aha, torej je res: prodali so svoje glasove ali druga pogodbeni stranka jih je jednostavno opeharila! »Piccolo« ima prav, ta konstatacija je res britka in trda, ali tudi to je res, da so Italijani dobili prav tako plačilo, kakoršnje so zaslužili!

Če pa »Piccolo« žuga z »drugično taktiko«, s katero hočejo uveljaviti težo svoje skupine — je to prazno žuganje, kateremu se bo svet le smejal.

Kaj pomenja to?! V nedeljo že smo se čudom čudili, kako da »Piccolo« ni niti besedice znil o plesu »Lega Nazionale«, ki se je vršil minole sobote v gledališču »Politeama Rossetti«. Saj vemo, kako je bilo vsikdar do sedaj koj naslednjega dne po vsakem plesu »Lege«. Skoro več zmagoslavje je bilo vsikdar, nego tedaj, ko so laški junaki, v čast in slavo »delle nostre armi« — »nostre«, mari ne, »Piccolo«?! — tam doli v Afriki — kazali pete!! (»Piccolo« pravi vsikdar, kadar govori o laški armadi — »nostre armi«; ne vemo pa, ali dela tako ukljub temu, da dobiva avstrijske državne subvencije, ali pa — ker jih dobiva?!)

Torej vsikdar do letos je bilo v »Piccolo« po vsakem plesu »Lege« velike radosti, veliko hvale, veliko proslavljanja onih, ki so se zbrali v manifestacijo tiste njih causa nazionale! Letos pa nič. Vsaj do danes ne. Ples je bil v soboto, a jutri bo že druga sobota. Kaj pomenja to? Kaj pomenja to? Ali se »santa causa« »Piccolo« ne zdi več toliko »santa«, ali pa je prišlo kaj drugega vmes?! Kdo more vedeti to?! Zato se moramo ondejiti na to, da konstatujemo fakt.

A propos: tisti mnogoštevilni gostje, ki se zbirajo na plesu »Lege«! Kako naj bi ne bili mnogoštevilni, če pa dobiva brezplačno vstopnice skoro vsakdo, če le hoče!! Dotično svoto že pokrijejo po tem nekaterniki, ki lahko morejo to. In pa sama »zbrana« družba je to, ki prihaja na ples »Lege« manifestirat italijansko narodno stvar! Prosimo Vas, če prihajajo tudi razne Madžjärke in Korošice, ki sicer prižigajo sveče — boginji Veneri v bolj ali manje sumljivih delih mesta, pa ne bi bila to lepa proslava toliko italijanskega značaja mesta, kolikor — XX-stoletne kulture!!

»Piccolo« je molčal. Časi se spreminjajo. Plesi »Legini« v »Politeama Rossetti« se sicer ne spreminjajo, ker so gostje tam okoli blizu vedno enaki, ali »Piccolo« — pst, saj smo rekli, da nič ne vemo, in tudi božja zapoved pravi: ne laži in ne obreknj!!

Agitacija proti dvojezičnim napisom. Sinočnji in današnji »Piccolo« prinaša vest, da se je vlada glede dvojezičnih napisov na novi istrski železnici baje premislila ter da hoče ustreči laškim zahtevam. V Koper da je že došlo povelje, naj se dvojezičnega napisa do nadaljnjega odredbe ne nabije še na kopersko postajo.

Za danes le beležimo to vest s povdarskom, da se nam zdi skoro neverjetna! Ali, ker je v Avstriji verjetno — vse, a najbolj to, kar je sicer neverjetno, hočemo jutri ozirom na to vest odkrito povedati svoje mnenje c. kr. vladi in poslancem.

Iz sv. Ivana nam pišejo: Tu pri nas obstoji že več nego 10 let možka podružnica družbe sv. Cirila in Metodija. Prva leta je imela ta podružnica redno svoje občne zборе, ali zadnja leta se nič več ne čuje o nje delovanju. Sicer priznavamo radi, da Svetoivančani pridno nabirajo za družbo in da se v 5—6 letih odposlalo 300—400 gold. na pokroviteljini. Vse to je prav in hvalevredno. Vendar bi pa želeli, da podružnica sama skliče občni zbor in da dobimo enkrat od nje avtentično poročilo o podružničnem delovanju. Kajti to ni koristno, ako vse vodi ena oseba! Čim bolj je javnost obveščena o vsem, tem večje je potem zanimanje, tem večja tudi radodarnost in rodoljubna požrtvovalnost. Prosimo torej!!

Povodom poroke g. Hrabra Ražma čestita istemu, kakor svojemu uzornemu in neustrašnemu pevovodju, tudi pevsko društvo »Lipa« v Bazovici, želeče, da bi Bog blagoslovil to sklenjeno življensko zvezo njegovo, ter prosiče g. Ražma, da temu društvu tudi nadalje ostane toli skrben voditelj in podpornik. — Povodom svoje poroke je daroval g. Ražem, mesto da bi bil razposlal poročno naznanilo, 5 K za podružnico sv. C. in M. na Greti.

Darovi za »Narodni dom«. Gospa Kompare Antonija 20 K, gospica Pož za prodane kamenčke in šopke na kostimiranem plesu tržaških gospd dne 5. februarja 1902 58 K 80 st., na čemer se izreka najtoplejša zahvala. Nadaljne darove in prispevke sprejemaja g. Josip Ulčakar, blagajnik društva »Narodni dom«, ulica Sv. Frančiška št. 2.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metodija pri sv. Ivanu so nabrali na obedu povodom poroke gosp. Kapuna dne 2. febr. 1902 4 K 80 st.

Poziv. Oni gospod iz sv. Jadoba, ki je že lanskega leta pobral nekaj članarine za politično društvo »Edinost«, je naprošen, naj nabrano svoto takoj odda na pristojno mesto.

Iz delavskih krogov. Slovenski delavci v Trstu pozdravljamo z veseljem srečno inicijativo združene mestne in sv. Jakobske mladine za prireditev sijajne maskarade v nedeljo 9. februarja t. m. v simpatičnem gledališču »Armonia«, ker s tem nam je zopet dana prilika, da pokažemo, da smo in da ostanemo tu.

Pozdravljamo s tem večem veseljem to predpustno zabavo, ker čisti dobiček pripade dvema prevažnima osnovoma na narodnem polju in sicer: po polovici »Narodnemu domu« in po polovici sv. Jakobskemu orkestru.

Naši dični mladini bodi zagotovljeno, da se od strani delavstva sme nadejati lepe udeležbe, temveč, ker istemu je bilo zidanje »Narodnega doma« vsikdar najtoplejša želja. Mi delavci se obračamo s prošnjo do drugih slojev tržaškega Slovenstva, da se isto v najimpozantnejšem številu udeleži te sijajne zabave, tako, da postane ista pravo narodno slavlje in pa — zadnji večer sestane pod tujo streho!

V e č delavcev.

Iz-pred naših sodišč. Včeraj zjutraj je sedel na zatožni klopi 27-letni mojster v tatvini Ivan Bin iz Trsta, ki je obtožen, da je dne 7. novembra minulega leta ukradel zlato uro vredno 340 kron; dva dni pozneje je odnesel neko suknjo vredno 36 kron in več brivnih britev v vrednosti 94 kron. Obtoženec ima še več drugih umazanosti na svoji kosmati vesti. Na pollagi izida razprave in ker ima Bin že dvajset raznovrstnih kazni na rovašu, mu je sodišče prisodilo dve leti težke ječe.

Drobne vesti. Neljuba pomota. G. T. je grozno ljubosumen na svojo ljubico, stanujočo v neki hiši v ulici Sporecavila. — Predstavlja si torej, kako mu je bilo predsinoči, ko je bil namenjen k njej, a je našel pri vratih nje sobe nekoga nepoznanca, ki je nestrpno trkal na vrata. Ljubosumni G. T. se je hitro skril za stopnice in je napeto

poslušal, kaj govori nepoznanec pred vratmi njega ljubice. »Daj, odpri!«, je prosil nepoznanec. »Odpi, ker je pozno... vse noge so mi že omrzle...!«

O teh besedah je skriti G. T. izgubil potrpljenje in je skočil na nepoznanca. Misliše si, kako se je ta poslednji moral prestrašiti! »Kaj delate vi tukaj, ob tej uri?! Hitro... govorite! Nočete? Sem vas-li iznenadil?!« Lopov...! »tako je vrelo iz ust ljubosumnega G. T.«

Nepoznanec pa je gledal debelo v samem začudenju. »Kdo ste vi? Kaj? Kaj? Po Trevesa, po Trevesa! Neumnež! Jaz stanujem tukaj! Pantaloni...«, je odmevalo v nočni tišini... Moža bi se še bila stepala, da ni ravno o pravem času došel redar, je bil čul ajuni prepir. Redar ju je pomiril in konečno se je stvar srečno razmotala in pojasnila. Nepoznanec je res stanoval v isti hiši, ali samo to je bilo, da je po pomoti trkal na nepravilno vrata, namesto na ona svojega stanovanja? S tem pojasnilom je bil G. T. popolnoma zadovoljen in je nepoznanca prosil za oprostitev!

Najdeno truplo. Včeraj zjutraj so našli blizu nekega pomola pri sv. Andreju truplo moža, iz — sode po obleki — delavskih slojev. Poklicani zdravnik je konstatiral, da je truplo bilo že več ur v vodi. Do sedaj niso še pogodili, da-li je najdeni mož pone-srečil, ali pa je izvršil samomor.

Samomor. Včeraj zjutraj ob 9. uri je 29-letni Ivan Stumbi, žganjar v ulici Eonomo, izvršil samomor s tem, da je spil stekleničico nekega strupa. Došli zdravnik je konstatiral nastopivšo smrt. Na željo rodbine so truplo samomorileca prenesli na njega dom.

Veselica pevskega društva »Hajdrih« na Proseku, ki se je vršila minolo nedeljo, vspela je povsem povoljno. Ako upoštevamo, da je ta dan bilo raznih plesov in veselie v mestu in okolici ter da je bilo vreme takó, da si je človek težko upal na plano, treba je priznati, da je bila udeležba povoljna ter da je društvo lahko zadovoljno tudi z materialnim uspehom.

Gledé izvajanja pevskega toka moramo izreči priznavalno, da so »Hajdrihovec« tudi to pot pokazali svojo pevsko sposobnost svojo. Zbor samih mladih pevcev, odličnih s slovenskimi čepicami, nastopal je samozavestno in ponosno ter je, svest si svoje važne naloge, čim najlepše izvajal pevske točke. Petje je bilo zelo ubrano in ukusno nijansirano, tako, da so se glasovi gledé na število in moči basov in tenorjev jako dobro vjemali. Posebno so bili tenorji v nizkih kakor v visokih legah jako čisti ter so s posebno lah-koto izvajali nižje, kakor visoke note. Jako dobro sta se pela zbor »Zemlja Slave« in »Pastir«. Najbolji utis pa je napravila skladba H. Volariča »Domovini«, katero so peveci (s spremljevanjem orkestra) peli z jako milim občutkom in nijansiranjem ter želi od strani občinstva burne pozdrave in izraze pohvale; ugajal nam je v tej pesmi zelo dvospev tenorja, g. Kalina, in baritona, g. Bizjaka. Sploh se je petje izvajalo jako precizno ter so peveci »piano« od »forte« ločevali povsem pravilno.

Da zamore društvo »Hajdrih« tako peti, gre glavna zasluga nadarjenemu pevovodji-pevcu, gosp. Šoneu. Res dobro vodi mož svoj pevski zbor. Nadejamo se, da bo tudi nadalje vstrajal na tem, sicer (priznavamo to) trudapolnem, ali za narodni razvoj sila važnem in častnem mestu.

Na polji dramatike so nas proseški di-letantje iznenadili kar z dvema igrama: z glumo »Sam ne ve, kaj hoče«, in z igro »Zakonske nadloge«. Obe igri sti se igrali dobro in moremo reči, da se je toliko nežni kolikor krepki spol držal vrlo dobro. Po-sebno nam je ugajala gospa Kristina Naber-goj, znana nam kakor nadarjena igralka, ki nas je se svojim spretnim kretanjem, fino mimiko ter zelo živahnim besedičenjem v obeh igratah jako dobro zabavala. Sploh sti igri napravili na občinstvo jako ugoden utis.

Po veselici se je pričel živahen ples, na katerem se je mladina ob sladkih zvokih strune sukala do ranega jutra.

Na moralni uspeh sme biti društvo »Hajdrih« ponosno in le čestitati moramo g. Dragotinu Stareu na predsedovanju takemu društvu. Nadejamo se, da nam društvo »Haj-drih« priredi še mnogo tako lepo vspelih veselie.

Prijatelj »Hajdrihovec«.

Dražbe premiennin. V soboto, dne 8. fe-bruvarja ob 10. uri predpoludne se bodo vsled

zaredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za ci-vilne stvari vršile sledeče dražbe premiennin: trg della Borsa 8, hišna oprava; ulica Cam-panile 9, oprema v zalogi; ulica Amalia 22, hišna oprava; ulica Kandler 2 A, hišna oprava; ulica Caserna 1, oblačilo.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 10.8 ob 2. uri popoldne 8.7 C. — Tiakomer ob 7. uri zjutraj 765.4 — Danes plima ob 8.48 predp. in ob 9.43 pop.; oseka ob 2.48 predpoludne in ob 2.54 popoldne.

Društvene vesti.

Plesni venček »Slovanske čitalnice«.

»Slovanska čitalnica« priredi jutri, v soboto, dne 8. t. m. ob 9. uri zvečer za svoje člene plesni venček s tombolo, ki je zadnjič radi nepričakovanih ovir izostala.

Veselica »Adrije«. Opozarjamo slavno občinstvo na veselico, ki jo priredi pevsko društvo »Adrija« v nedeljo dne 9. t. m. v barkovljanskem »Narodnem domu«. Na vspo-redu je petje, godba, rokovnjaški kvartet, igra in ples. Začetek točno ob 5. uri popol. Ustopnina na veselico za osebo 25 nvč., k plesu za gospode 50 nvč., za ženske 25 nvč., sedeži I. reda 20. nvč., II. reda 10 nvč.

Pevsko društvo »Kolo« in »Brivec« vabita na maskirani plesni venček, ki ga pri-redita s pomočjo raznih Brivčevih pomagáčev jutri, v soboto, dne 8. febr. 1902 v dvorani Mally (ul. Torrente 16). Začetek plesu točno ob 9. uri zvečer. Vstopnina za moške 80 st., za ženske 40 st.

Zaupajoča v naklonjenost slav. občinstva se priporočata »Kolo« in »Brivec«.

Veliko maskarado priredi »Tržaško podporno in bralno društvo« v nedeljo dne 9. t. m. v dvorani »Mally« štev. 16, ulica Torrente.

Vstopnina je za moške 80 st., za ženske 40 st. Pričetek ob 9. uri zvečer.

Na obilno udeležbo od strani členov in slavnega občinstva uljudno vabi

odbor.

Pevsko društvo »Zvon« na Opčinah priredi jutri v soboto dne 8. februvarja t. l. v prostorih restavracije »Vauk« svoj plesni venček. Vstopnina za gospode 1 K, za dame 40 stot.

Vstopnice za maskarado, ki se ima vršiti v nedeljo, dne 9. febr. so na raz-prodajo po sledečih lokalih:

»Trgovinska Kavarna«, »Delalsko podp. društvo«, »Tržaško podp. in bralno društvo«, gostilna »pri Francu«, tobakarna Lavrenčič, »Svetojakobska Čitalnica«, »Konsumno društvo pri sv. Jakobu«, »Slovenska čitalnica v Škedenju«, »Narodni Dom« pri sv. Ivanu, prodajalnica Stanko Godine na Vrdeli, »Kon-sumna krčma« v Rojani, »Narodni Dom« v Barkovljah. — Lože se razprodajajo v »Tr-govinski kavarni«. Za pojasnila se je obra-čati do zastopnika »Zveze tržaške slovenske mladine«, v »Trgovinski kavarni« od 8. ure zvečer naprej. Denarne svote je naslovljati na Josipa Znidaršiča (poste restante).

Vstopnino na »kostimnem plesu«

»tržaških gospa« so preplačali: g. dr. Gre-gorin 8 K, rodbina Ante Truden 20 K, g. Milka, g. Ivan Mankoč, g. Knaps po 10 K, g. N. N. 9 K, g. Šupuk 7 K, g. Ivan Goriup 5 K, rodbina Kastelic 5 K, rodbina dr. Rybář 5 K, g. profesor Jesenko 5 K, g. Lenček 3 K, g. Mandić 3 K, g. Brlakovič 2 K, g. profesor Mandić 2 K, g. Jung 2 K, g. Kumar 2 K, rodbina Bartelj 4 K, g. Piano 2 K, g. Vučković 3 K, g. Luin 1 K, rodbina dr. Pretner 4 K, g. Krivošić 2 K, g. Stanko 1 rubel 20 kopejk.

»Postilion d'amor« (gdč. Dekleva) je nabrala od ljubavnih pismic 5 K, rodbina Čarga, ker se ni udeležila plesa, 3 K.

Odsek delavev metalurگیčne tovarne v Škedenju vabi slavno občinstvo na svojo veliko maskarado, ki jo priredi jutri v soboto zvečer v lepi dvorani restavracije »pri Jelenu« (Benič) v Škedenju. — Vstopnina 1 krono za osebo. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Vesti iz ostale Primorske.

× Prostovoljno ognjegasno društvo v Sežani vabi na predpustno veselico, ki jo priredi s peveci in pevkami sežanskimi v ne-deljo dne 9. februvarja 1902. v dvorani ho-tela pri »Treh kronah«. Vspored: 1. Ivan Knochl: »Slovan«, poje moški zbor. 2. Hrab. Volarič: »Vesela družba«, poje mešani zbor. 3. Josip Kocijančič: »Slovo«, poje moški kvartet. 4. Dr. Benjamin Ipavec: »Sloven-

ska dežela«, poje mešani zbor. 5. Kosta Trif-kovič: »Pol vina pol vode«, vesela igra v enem dejanji. 6. Ples. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina za o ebo 1 krono. — Preplačila se hvaležno sprejemajo. Med toč-kami in k plesu bo svirala godba Pleil. — Na obilno udeležbo uljudno vabi

ODBOR.

Vesti iz Kranjske.

* Nova tiskarna v Ljubljani. G. D. Hribar je dobil koncesijo za novo tiskarno v Ljubljani.

* Zlato poroko praznovala bodeta v nedeljo dne 9. februvarja t. l. v podružnični cerkvi sv. Marijete v Tomačovem pri Ljubljani Ivan in Polona Marn (p. d. Lovrea-čeva) iz Tomačevega hšt. 29. in sicer ob 9. uri dopoludne. Ivan in Polona Marn poro-čila sta se 8. februvarja 1852, Ivan Marn je rojen v Vodmatu, l. 1825. Apolonija Marn, rojena Peršin, rojena je bila v Stožicah pri Ljubljani leta 1832. Slavljenca bosta praznovala zlato poroko v krogu 100 sorod-nikov, vnukov in pravnukov.

Vesti iz Štajerske.

— Graško mestno starešinstvo na robu gnotnega poloma. (Dopis.) Petkova seja mestnega starešinstva, v kateri se je razpravljalo o proračunu, je bila silno burna in je dokazala, da je občina najbolj nemško-radikalnega mesta blizu bankrota. Vse je bilo zmedeno; nihče si ni vedel pomagati. Posvetovali so se, kako bi naj pokrili veliki primanjkljaj, pa nihče ni vedel svetovati kaj pametnega. Predložil se je bil načrt davka za reveže; da-si bi bili občutno prizadeti pre-možnejši krogi, bi 30.000 kron le malo za-leglo. Župan je bil že poprej enkrat v neki seji rekel: »Da je znoretie«. Tirali so visoko politiko, uganjali so vsakovrstne nemško-nacionalne orgije; pravega gospodarstva pa niso poznali niti približno. Znano je, da je Gradeec najbolj radikalno nemško mesto; mestno starešinstvo je v rokah nemško-na-rodne stranke, katera si pa zdaj ne zna po-magati in vso krivdo pripisuje neki skrivni vladi. Socijalni demokratje so vladajoči klikli delali doslej v sejah mnogo skrbij in se šalili iz nezmožnega župana, kateri včasih niti raz-umel ni sarkastičnih opomb Biehelnovih.

V svoji zadregi je »Gratzer Tagblatt« poklical na pomoč vladnega komisarja, kateri naj bi rešil občino iz zadreg.

Godbe bosanskega polka nemški nacio-nalci nočejo poslušati, vladnega komisarja pa bi radi imeli, da bi jim pomagal iz zadrege. »Grazer Volksblatt« od dne 4. svečana pa misli, da vlada ne bo hotela poslati komi-sarja; naj si pomagajo sami. »Volksblatt« očita liberalni stranki krivdo na takih raz-merah; mi pa mislimo, da ima slabotna vlada tudi na vesti. Sploh pa je nemški nacionalizem dosegel v Graden to, kar irredentizem na Primorskem, zlasti v Trstu.

Gospodarstvo.

Ustanovitev trgovinske banke v Du-brovniku. Ministerski predsednik dr. Körber je, kakor vodja ministerstva za notranje stvari, z najvišjim privoljenjem in v soglasju z fi-nančnim ministrenstvom podelil gg. Nikolaju Uzoviću in tovarišem dovoljenje, da smejo pod firmo »Dubrovačka Trgovačka Banka« ustanoviti delniško družbo se sedežem v Du-brovniku.

Razne vesti.

»Pismo ali glava«. Evo, do kakih smeš-nostij dovede lahko strogo vršenje zakona: Pred dunajskim okrajnim sodiščem je bilo obsojenih 17 raznih pomočnikov radi ha-zardne igre. Siromaki so bili kaznovani na več dní strogega zavora. Eden njih je bil celo izgnan z Dunaja, ker je Madjar. Pomočniki in hazardna igra! Kako se vjema to? E, igrali so za novčiče in to na »pismo ali glavo«. Tako!

Radi »pisma ali glava« so bili že sod-nijsko kažnjeni in to jim bo morda danes ali jutri škodovalo v življenju, kakor samostal-nim trgovcem. Ko pa sta pred časem na Du-naju igrala grofa Potocki in Szemere za mi-lijone, a minister za zunanje stvari grof Goluchowski ju je gledal pri tem, se jima menda ni nič zgodilo, ker sta aristokrata in bogataša. Trgovski pomočniki — e, ti so reveži!

Brzjavna poročila.

Iz proračunskega odseka.

DUNAJ 7. (B.) Proračunski odsek je vsprejel naslov »splošna uprava blagajne«.

Ubojstvo bolgarskega ministra.

SREDEC 6. (B.) Bivši učitelj Karan-djulov, je v hipu duševne nezaveznosti ustrelil naučnega ministra Karčeva. Napadalec je ustrelil tudi samega sebe. Napad je bil izvr-šen v pisarni ministri. Napadalec je bil svoječasnó gimnazijski profesor in sedaj brez službe.

SREDEC 7. (B.) Karadjulov je bil svoj čas odstavljen od službe učitelja, ker je bil eksaltiran in je baje sedaj hotel izsiliti zo-petno nameščenje. Mnogo se govori o tem, da ni nobeden uradnikov prihitel ministru na pomoč, da-si je napadalec šestrat ustrelil in je še le se sedmim hitcem samega sebe usmrtil.

Prva tržaška tovarna

za izdelovanje ogledal

Čiščenje, zaokroževanje, dekoriranje kristalov in šip. Popravljanje pokvarjenih ogledal ter posrebrnjenje istih.

Cene najugodnejše.

Aleksander Rocco - Trst.

Tovarna:

ul. Sette fontane 35.

Pisarna:

ul. Gelsi 3/a.

Telefon 941.

PRVA TOVARNA

za čopiče in ščetke

Santo d'Angeli

TRST. - Via S. Antonio - TRST (nasproti Zennaro in Gentili).

Specijaliteta čopičev za zidna dela nepresežne trpežnosti. Bogat izbor ščetk, strojev za čiščenje parketov, metelj, metlic, ščetk od perja, palic za iztolči prah.

Velikanski izbor mil, glavnikov, parfumov, listnic, novčark, mošnjčikov itd.

Vse po jako nizkih cenah.

V prepričanje se prosi blagoloten obisk.

Velikanska rastava pohištva in tapečarij. Izvenredno ugodne cene. VILJEM DALLA TORRE v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana.) Moje pohištvo donesete rečo. —

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI 2 omejenim jamstvom naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela prvo slov. zalogo pohištva iz odhokovanih in svetovnoznanih to-vara v Solkanu in Gorici Antona Černigoj-a katera se nahaja v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1. na de (sni strani cerkve sv. Petra). Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Aleksander Levi Minzi Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

TOVARNA:

Via Tessa,

vogal

Via Limitanea

ZALOGE:

Piazza Rosario št. 2

(šolsko poslopje)

in Via Riborge št. 21

Telefon št. 670.

Velik izbor tapečarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI CENIK ZASTONJ IN FRANKO Predmeti postavijo se na pa obrod ali železnico franko.

